

GFR08238715
ESS

Generální finanční ředitelství
Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Sekce metodiky a výkonu daní

INTERNÍ SDĚLENÍ

Č. j.: 82079/15/7100-50133-711462

Vyřizuje: Mgr. Filip Jagoš, Oddělení daňové exekuce a insolvenčního řízení II
Tel: (+ 420) 296 853 860, (+ 420) 296 852 222
E-mail: Filip.Jagos@fs.mfcr.cz

Finanční úřad pro Olomoucký kraj
Lazecká 545/22
779 00 Olomouc

Zasláno elektronicky

Odpověď na metodický dotaz ohledně aplikace ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“)

Odboru vymáhání GFR byl doručen metodický dotaz Finančního úřadu pro Olomoucký kraj (dále jen „správce daně“) týkající se aplikace ustanovení občanského soudního řádu v daňové exekuci.

Správce daně ve svém dotazu poukázal na skutečnost, že dne 1. 7. 2015 byl ve sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 164/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela“). Správce daně pokládá dotaz, zda jsou platné závěry prezentované na metodickém semináři ve Smilovicích, především ohledně ustanovení § 325b odst. 3 a § 336 odst. 2 občanského soudního řádu.

Odbor vymáhání GFR k tomu uvádí:

Ustanovení § 325b odst. 3 občanského soudního řádu po novele zní:

„O průběhu prohlídky bytu a jiných místností ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, pořídí zvukově obrazový záznam. O tom musí být přítomné osoby poučeny při zahájení prohlídky.“

Na metodickém semináři ve Smilovicích bylo vyjádřeno prozatímní stanovisko Odboru vymáhání GFR v tom smyslu, že dané ustanovení na daňovou exekuci nedopadá. Na daném závěru je nutné trvat i nadále. V § 177 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), je totiž stanoveno:

„Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu.“

Daňová exekuce prodejem movitých věcí je řešena v § 203 a násl. daňového řádu. V § 203 odst. 3 daňového řádu je stanoveno oprávnění správce daně učinit prohlídku bytu a dalších místností, je-li to nutné k provedení exekuce. Toto ustanovení také odkazuje na to, že při

prohlídce postupuje správce daně obdobně podle § 80 odst. 2 a 4 daňového řádu. Odstavec 4 § 80 daňového řádu upravuje možnost správce daně pořizovat obrazový nebo zvukový záznam o skutečnostech dokumentujících průběh úkonu.

Z výše uvedených ustanovení lze dovodit, že daňový řád má vlastní úpravu průběhu prohlídky prostor daňového dlužníka, která je speciální k úpravě obsažené v občanském soudním řádu, a proto nelze vzhledem k ustanovení § 171 odst. 1 daňového řádu aplikovat během daňové exekuce ustanovení § 325b odst. 3 občanského soudního řádu.

K dané otázce je vhodné uvést, že pořízení zvukového či obrazového záznamu při prohlídce prostor daňového dlužníka lze doporučit v případech, kdy správce daně usoudí, že prohlídka bude náročnější (ať časově či po obsahové stránce) nebo je pravděpodobné, že během ní mohou nastat komplikace a správce daně bude moci následně záznam použít jako důkazní prostředek, že daňová exekuce probíhala z jeho strany dle zákonných pravidel.

Novelou byl do § 336i občanského soudního řádu nově vložen odstavec 2, který zní:
„Soud zastaví výkon rozhodnutí prodejem nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu, pokud výše pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a přihlášených věřitelů povinného k okamžiku zahájení dražebního jednání nepřesahuje 30 000 Kč bez příslušenství. To neplatí, jedná-li se o pohledávku výživného nebo pohledávku náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví či trestným činem nebo by to odporovalo dobrým mravům.“

V daném případě lze argumentovat obdobně jako u předchozího ustanovení. V § 181 odst. 2 daňového řádu jsou totiž pro daňovou exekuci stanoveny důvody, kdy je správce daně povinen zcela nebo zčásti zastavit daňovou exekuci. Vzhledem ke skutečnosti, že daňový řád obsahuje vlastní speciální úpravu, nelze při daňové exekuci aplikovat ustanovení § 336i odst. 2 občanského soudního řádu. I v tomto případě tedy zůstávají závěry přednesené na metodickém semináři ve Smilovicích nezměněny.

Je však vhodné poukázat na ustanovení § 5 odst. 3 daňového řádu, které správci daně ukládá povinnost používat při vyžadování plnění povinností osob zúčastněných na správě daní jen prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Správce daně proto musí vždy pečlivě volit způsob exekuce, aby dostál této základní zásadě správy daní.

S pozdravem

Ing. Jiří Fojtík
ředitel sekce

Na vědomí:

GFŘ - Odboru právnímu a daňového procesu
Všem finančním úřadům
Odvolacímu finančnímu ředitelství
Ministerstvu Financí ČR
Odbor 39 – Správní činnosti
Odbor 32 – Daňová legislativa
Generálnímu ředitelství cel